

ҚОНУН ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН ДАР БОРАИ МУДОФИА

(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с.1995, №23-24, мод. 366; с. 1998, №23-24, мод. 353; с. 1999, №12, мод. 310; с. 2000, №11, мод. 537; мод. 549; с. 2003, №4, мод. 144; с. 2004, №2, мод. 36; с. 2005, №3, мод. 119; №12, мод. 659; с. 2007, №5, мод. 357; с. 2010, №12, қ. 1, мод. 804; с. 2013, №7, мод. 515)

(Қонуни ҚТ аз 13.11.1998 № 731, аз 10.12.1999 № 871, аз 29.11.2000 № 23, аз 29.11.2000 № 29, аз 22.04.2003 № 14, аз 28.02.2004 № 4, аз 1.03.2005 № 80, 28.12.2005 № 147, аз 12.05.2007 № 248, аз 29.12.2010 № 642, аз 22.07.2013 № 987, аз 26.07.2014 № 1098, аз 08.06.2022 № 1875)

Қонуни мазкур асосҳо ва ташкили мудофияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, ваколатҳои мақомоти ҳокимияти давлати ва мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот, корхонаҳо, муассисаҳо, ташкилотҳо, шахсони мансабдор ва шаҳрвандонро дар соҳаи мудофия муайян мекунад (*Қонуни ҚТ аз 28.12.2005 № 147, аз 08.06.2022 №1875*).

БОБИ I. ҚОИДАҲОИ УМУМИ

Моддаи 1. Асосҳои мудофия

Зери мафҳуми мудофия системаи тадбирҳои сиёси, иқтисоди, иҷтимоӣ, ҳарбӣ, ҳуқуқӣ, экологӣ ва ғайра фаҳмида мешавад, ки ба таъмини мустақилият, яқпорчаги ва дахлнопазирии ҳудуди ҷумҳури, ҳимояи манфиатҳои давлат ва ҳаёти осоиштаи аҳоли равона карда шудааст.

Мудофия яке аз вазифаҳои муҳимтарини давлат, қори тамоми халқ ба ҳисоб меравад.

Мудофия бо омодагии доимии Қувваҳои Мусаллаҳ, иқтисодиёт, ҳудуд ва аҳолии ҷумҳури барои пешгирии таҳдиди таҷовуз, инчунин зада гардонидани таҷовузи имконпазир дар ҳама вақту ҳолат асос меёбад.

Мудофия тибқи Конститусияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Доктринаи ҳарбии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф намудааст, ташкил ва татбиқ карда мешавад (*Қонуни ҚТ аз 12.05.2007 № 248, аз 08.06.2022 № 1875*).

Барои мудофия бо истифодаи воситаҳои муборизаи мусаллаҳ Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон бунёд карда мешаванд ва ӯҳдадории ҳарбии шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда мешавад.

Ба мудофия бо истифодаи воситаҳои муборизаи мусаллаҳона Кумитаи давлатии амнияти миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Гвардияи миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кумитаи ҳолатҳои фавқулодда ва мудофияи граждании назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, қўшунҳои дохилии Вазорати корҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Бригадаи посбоникунандаи Сарраёсати иҷроӣ чазои ҷиноятии Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки вазифаҳои тибқи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон муқарраркардашудаи соҳаи мудофияро иҷро мекунанд, ҷалб карда мешаванд. Дар мудофияи Ҷумҳурии Тоҷикистон Қувваҳои Мусаллаҳи дигар давлатҳо дар асоси шартномаҳои байнидавлатӣ иштирок карда метавонанд (*Қонуни ҚТ аз 12.05.2007 № 248, аз 26.07.2014 № 1098*).

Ба ғайр аз ин ба мудофия Агенти таъминоти амволи махсуси назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки вазифаҳои хоси аз тарафи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон муайянкардашудаи соҳаи мудофияро иҷро мекунад, ҷалб карда мешавад (*Қонуни ҶТ аз 13.11.1998 № 731, аз 10.12.1999 № 871, аз 1.03.2005 № 80, аз 28.12.2005 № 147, аз 12.05.2007 № 248, аз 29.12.2010 № 642*).

Қисми ҳаштум хориҷ карда шуд (*Қонуни ҶТ аз 22.04.2003 № 14*).

Мавҷудият ва ташкили дигар сохторҳои ғайриқонунии ҳарби дар Ҷумҳурии Тоҷикистон аз тарафи Қонун таъкиб карда мешавад (*Қонуни ҶТ аз 22.04.2003 № 14*).

Моддаи 2. Сиёсати ҳарбии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Сиёсати ҳарбии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷузъи сиёсати дохили ва берунаи давлат буда, аз ҷониби Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад (*Қонуни ҶТ аз 29.11.2000 № 23*).

Сиёсати ҳарбии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси ба ҳисоб гирифтани доктрина (таълимот)-и ҳарби ва асосҳои мудофия ташкил карда мешавад.

Моддаи 3. Доктринаи ҳарбии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Доктринаи ҳарбии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯи усули басандагии мудофия дар сохтмони Қувваҳои Мусаллаҳ амал карда, ба он асос меёбад, ки Ҷумҳурии Тоҷикистон:

чанг ё истифодаи қувваи ҳарбиро чун воситаи ҳалли масъалаҳои байналмилалли эътироф намекунад;

давлати дорой силоҳи ядрой нест ва кӯшиши истехсол кардану ба даст овардани силоҳи ядрой ё истифодаи онро ТЗ ҳудуди худ надорад (*Қонуни ҶТ аз 08.06.2022 № 1875*);

ба ягон давлат даъвои арзи надорад ва дар симои ягон халқ душманро намебинад;

ҳеҷ гоҳ, аввалин шуда ба муқобили ҳеҷ мамлакате амалиёти ҷанги сар намекунад, агар ҳуди вай ҳадафи тачовуз қарор нагирад;

муҳофизати сулҳ ва амнияти байналмилалиро чун кафолати пайдории аҳли башар эътироф менамояд.

Моддаи 4. Ташкили мудофия

Ба ташкили мудофия инҳо дохил мешаванд:

танзими ҳуқуқи дар соҳаи мудофия;

таҳия кардани сиёсати ҳарби ва доктринаи ҳарбии Ҷумҳурии Тоҷикистон;

пешгӯи ва баҳодиҳи ба таҳдиди ҳарби;

сохтмон, тайёри ва дар ҳолати омодаги нигоҳ доштани Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин ба нақша гирифтани истифодаи онҳо;

таъмини ҳамкориҳои ҳарбию сиёси бо дигар давлатҳо ва мутобиқ намудани қувваҳо барои пешгирии тачовуз;

ҳифзи сарҳади давлати;

таҳия, истехсол ва такмили силоҳу техникаи ҳарби, ба вучуд овардани захираи онҳо (*Қонуни ҶТ аз 22.07.2013 № 987*);

омодагӣ ба сафарбарии мақомоти давлатӣ, мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот, ташкилотҳо (*Қонуни ҶТ аз 08.06.2022 № 1875*);

тараққиёти илми ҳарби, конверсия ва реконверсияи саноати мудофияви;

ба вучуд овардани захираи сарватҳои модди дар манбаҳои давлати ва сафарбарӣ (*Қонуни ҚТ аз 08.06.2022 № 1875*);

ба нақша гирифтани ва амали гардонидани чорабиниҳои мудофияи граждони ва ҳудуди;

таъмини махфи доштани сирри давлати (*Қонуни ҚТ аз 28.02.2004 № 4*);

мутобиқ кардани фаъолияти мақомоти ҳокимияти давлати дар соҳаи мудофия;

назорати иҷрои Қонунҳо дар соҳаи мудофия ва сарфи воситаҳои буҷет барои мудофия;

чорабиниҳои дигар дар соҳаи мудофия.

Моддаи 5. Қонунгузори Қумҳурии Тоҷикистон дар бораи мудофия (*Қонуни ҚТ аз 26.07.2014 № 1098*)

Қонунгузори Қумҳурии Тоҷикистон дар бораи мудофия ба Конститутсияи Қумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Қумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф кардааст, иборат мебошад (*Қонуни ҚТ аз 26.07.2014 № 1098, аз 08.06.2022 № 1875*).

БОБИ II. ВАКОЛАТҲОИ МАҚОМОТИ ҲОКИМИЯТИ ДАВЛАТИ ВА ХУДИДОРАКУНИИ ШАҲРАК ВА ДЕҲОТ ДАР СОҲАИ МУДОФИА (*Қонуни ҚТ аз 28.12.2005 № 147, аз 08.06.2022 № 1875*)

Моддаи 6. Салоҳияти Маҷлиси милли ва Маҷлиси намоёндагон дар соҳаи мудофия

Маҷлиси милли ва Маҷлиси намоёндагон ҳангоми гузаронидани ҷаласаҳои якҷоя (*Қонуни ҚТ аз 28.12.2005 № 147*):

- хорич карда шуд (*Қонуни ҚТ аз 08.06.2022 № 1875*);

- ба истифодаи Қувваҳои Мусаллаҳи Қумҳурии Тоҷикистон берун аз ҳудуди он барои иҷрои ўҳдадориҳои байналмилалӣ Тоҷикистон ризоият медиҳанд;

- Президенти Қумҳурии Тоҷикистонро бо рутбаи олии ҳарби сарфароз мегардонанд (*Қонуни ҚТ аз 28.12.2005 № 147*);

- фармонҳои Президенти Қумҳурии Тоҷикистонро дар бораи чори намудани ҳолати ҷанг ва вазъияти фавқулода, дар бораи истифодаи Қувваҳои Мусаллаҳ ва дигар сохторҳои ҳарби дар сурати ба вучудии таҳдиди бавучудии низоъҳои мусаллаҳона дар ҳудуди қумҳури, ки ба якпорчаги ва асосҳои сохтори конституционии давлат таҳдид мекунанд, дар хусуси сафарбарии умумӣ ва ҷузъӣ, дар бораи ҷавобшавӣ аз онҳо, дар бораи ташкил ва барҳам додани ҳокимияти маҳаллии давраи ҷанг, қатъ кардани ҷанг ва бастанӣ сулҳ, дар бораи таъин ва озод намудани вазири мудофияи Қумҳурии Тоҷикистон тасдиқ мекунанд (*Қонуни ҚТ аз 08.06.2022 № 1875*);

- масъалаҳое, ки бо сарҳади давлати вобастаанд, танзим намуда, тартиби онро муқаррар мекунанд (*Қонуни ҚТ аз 28.12.2005 № 147*).

Салоҳияти Маҷлиси милли:

- қонунҳоеро, ки аз тарафи Маҷлиси намоёндагон дар соҳаи мудофия қабул мешаванд, ҷонибдори мекунад;

- барои таъин ва озод намудани сарпрокурори ҳарби ризоият медиҳад;

- бо пешниҳоди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон судяҳои коллегияи ҳарбии Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистонро интихоб мекунад ва бозмехонад (*Қонуни ҚТ аз 08.06.2022 № 1875*);

- масъалаи бекор кардани дахлнопазирии судяҳои коллегияи ҳарбии Суди Олии Ҷумҳурии Тоҷикистонро барраси менамояд.

Салоҳияти Маҷлиси намояндагон:

- қонунҳоро дар соҳаи мудофия қабул менамояд (*Қонуни ҚТ аз 28.12.2005 № 147*);

- аз рӯи масъалаҳои муҳокимашаванда дар доираи ваколатҳои худ қарорҳо қабул мекунад ва иҷрои онҳоро назорат менамояд;

- хорич карда шуд (*Қонуни ҚТ аз 08.06.2022 № 1875*);

- ҳаҷми маблағҷудокуниро аз буҷет барои мудофия тасдиқ мекунад (*Қонуни ҚТ аз 08.06.2022 № 1875*);

- шартномаҳои байналмилалиро дар соҳаи ҳарби тасдиқ ва бекор мекунад;

- рутбаҳои ҳарбиро муқаррар мекунад;

- матни Савганди ҳарби, Оинномаҳои умумиҳарби, байрақҳои ҷанги ва парчамҳои Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистонро тасдиқ мекунад (*Қонуни ҚТ аз 29.11.2000 № 23*).

Моддаи 7. Ваколатҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи мудофия

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамчун Сафармондеҳи Олии Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Раиси Шӯрои амнияти Ҷумҳурии Тоҷикистон оиди таъмини қобилияти мудофиявии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва омодагии доимии ҷангии Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон тамоми чораҳои заруриро меандешад (*Қонуни ҚТ аз 26.07.2014 № 1098, аз 08.06.2022 № 1875*).

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон:

доктринаи ҳарбӣ, ҳайат, сохтори умумӣ ва шумораи Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва сохторҳои дигари ҳарбиро тасдиқ менамояд (*Қонуни ҚТ аз 08.06.2022 № 1875*);

фаъолияти ташкилотҳои давлатиро дар соҳаи мудофия бо ҳам мутобиқ мегардонад;

самтҳои асосии ҳамкориро бо давлатҳои дигар ва ташкилотҳои байналмилали дар соҳаи ҳарби муайян мекунад (*Қонуни ҚТ аз 29.11.2000 № 23*).

Шӯрои амниятро ташкил намуда, ба он роҳбари мекунад;

гуфтушунидҳо мегузаронад ва оиди масъалаҳои ҳарби шартномаҳои байналмилалиро имзо менамояд;

барои гузаронидани озмоишҳои махсуси аслиҳаву техника рухсат медиҳад;

концепсия ва нақшаҳои сохтмони ҳарби, нақшаҳои сафарбарӣ, стратеги ва ғайраро, ки бо амалкунии Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон алоқаманданд, тасдиқ мекунад (*Қонуни ҚТ аз 08.06.2022 № 1875*);

бо пешниҳоди вазири мудофияи Ҷумҳурии Тоҷикистон нақшаҳои ҷобачогузори Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар сохторҳои

ҳарби, чобачокунии объектҳои ҳарбиро тасдиқ менамояд (*Қонуни ҚТ аз 08.06.2022 № 1875*);

ҳолати ҷанг, сафарбарии умуми ва ҷузъи, ҳолати ҳарбиро дар тамоми ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ё дар маҳалҳои алоҳидаи он эълон карда, бетаъхир ба тасдиқи ҷаласаҳои якҷояи Маҷлиси милли ва Маҷлиси намояндагон пешниҳод мекунад (*Қонуни ҚТ аз 28.12.2005 № 147, аз 08.06.2022 № 1875*);

ба Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои амалиёти ҳарбӣ, инчунин оид ба амалӣ гардонидани чорабиниҳои мудофияи ҳудудӣ фармон медиҳад (*Қонуни ҚТ аз 08.06.2022 № 1875*);

оиди истифодаи Қувваҳои Мусаллаҳ ва дигар сохторҳои ҳарби дар сурати ба вучудои ё таҳдиди бавучудои низоъҳои мусаллаҳона дар ҳудуди ҷумҳури, ки ба якпорчаги ва асосҳои сохтори конституционии давлат таҳдид мекунад, фармонҳо медиҳад, ки баъдан ин қарорҳо дар ҷаласаҳои якҷояи Маҷлиси милли ва Маҷлиси намояндагон тасдиқ карда мешаванд (*Қонуни ҚТ аз 28.12.2005 № 147, аз 08.06.2022 № 1875*);

дар хусуси ташкил, аз нав ташкил кардан ва барҳам додани қисмҳои ҳарбӣ фармон медиҳад (*Қонуни ҚТ аз 08.06.2022 № 1875*);

дар бораи муваққатан ё доими ба ихтиёри ғаврии Ситоди генералии Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон додани сохторҳои ҳарби фармон медиҳад (*Қонуни ҚТ аз 28.12.2005 № 147, аз 12.05.2007 № 248*);

санадҳои меъёрии замони ҷангро дар амал ҷорӣ мекунад ва амали онҳоро қатъ менамояд, онҳоро барои тасдиқ ба ҷаласаҳои якҷояи Маҷлиси милли ва Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамояд (*Қонуни ҚТ аз 12.05.2007 № 248*);

оиди даъвати шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон ба хизмати ҳарби фармонҳо мебарорад;

Низомномаҳо дар бораи Ситоди генералии Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон, дар хусуси ёд намудани Савганди ҳарби оиди масъулияти моддии хизматчиёни ҳарби барои зарари ба давлат расонида ва дигар масъалаҳо, ки дар қонунҳо мустақиман ишора шудаанд, тасдиқ мекунад номгӯи мансабҳоеро, ки ба онҳо ҳайати олии афсари таъин мешаванд муқаррар мекунад (*Қонуни ҚТ аз 12.05.2007 № 248*);

нақшаи мудофияи граждани ва ҳудудии Ҷумҳурии Тоҷикистонро тасдиқ менамояд;

Вазири Мудофияи Ҷумҳурии Тоҷикистонро ба вазифа таъин ва аз вазифа озод намуда, фармонро барои тасдиқ ба ҷаласаҳои якҷояи Маҷлиси милли ва Маҷлиси намояндагон пешниҳод менамояд (*Қонуни ҚТ аз 28.12.2005 № 147, аз 26.07.2014 № 1098*);

Сардори Ситоди генералии Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон, фармондеҳони навъҳои Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистонро ба вазифа таъин ва аз вазифа озод менамояд (*Қонуни ҚТ аз 12.05.2007 № 248*);

рутбаҳои олии ҳарбиро медиҳад (*Қонуни ҚТ аз 29.12.2010 № 642*);

барномаҳо ва нақшаҳои давлатии тараққиёти аслиҳа ва техникаи ҳарбиро дар ҳаҷми маблағҳои ҷудокардашуда тасдиқ мекунад;

сиёсати ҳарбии давлатиро муайян мекунад (*Қонуни ҚТ аз 29.11.2000 № 23*);

Моддаи 8. Ваколатҳои Шӯрои амнияти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Шӯрои амнияти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯи масъалаҳои мудофия ва амнияти Ҷумҳурии Тоҷикистон мақомоти роҳбарии дастҷамъона ба шумор меравад.

Ваколатҳои Шӯрои амнияти Ҷумҳурии Тоҷикистонро Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи амният" ва Низомнома оиди Шӯрои амнияти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки аз тарафи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешавад, муайян мекунанд.

Моддаи 9. Ваколатҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар доираи ваколатҳои худ:

барои ҳолати қобилияти мудофиявии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгар аст; ба фаъолияти мақомоти ба вай тобеъ оиди таъмини мудофия, таҷҳизонидани Қувваҳои Мусаллаҳ ва дигар сохторҳои ҳарби бо аслиҳа, техникаи ҳарби ва воситаҳои дигари модди роҳбарии мекунад;

ҳаҷми манбаъҳои моддию техники, хӯроквори, амволу ашъи барои мудофия, Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва сохторҳои ҳарбии дигар заруриро муайян мекунад;

таҳия ва иҷрои нақшаву супоришҳои сафарбарӣ, нақшаҳои захираи манбаъҳои сафарбарӣ ва давлатиро ташкил мекунад (*Қонуни ҚТ аз 08.06.2022 № 1875*);

ташкили инфрасохтори Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар сохторҳои ҳарби роҳбарии таъмин менамояд (*Қонуни ҚТ аз 08.06.2022 № 1875*);

ба мудофияи граждани, ҳудуди, омодагии сафарбарӣ, густариши сафарбарии иқтисодиёт ва ба шароити замони ҷанг мувофиқ гардонидани он роҳбарии мекунад, доир ба масъалаҳои мазкур санадҳои меъёрии мувофиқ интишор мекунад (*Қонуни ҚТ аз 08.06.2022 № 1875*);

дар соҳаи ҳарби аз номи ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ё аз номи Ҷумҳурии Тоҷикистон шартномаҳои байналмилалиро оиди масъалаҳои, ки бевосита ба салоҳияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дахлдоранд, менамояд ва бекор мекунад;

дар ҳудуди ваколатҳои ба зиммааш гузошташуда иҷрои ӯҳдадорихоеро ташкил мекунад, ки дар шартномаҳои байналмилалӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба масъалаҳои мудофия дарҷ шудаанд;

оиди таъмини иҷтимоии хизматчиёни ҳарби шахсоне, ки аз хизмати ҳарби озод шудаанд, инчунин аъзои оилаҳои онҳо кори ташкилотҳои тобеъро ташкил менамояд;

барои ҳайати граждани Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар сохторҳои ҳарби, инчунин барои коргарону хизматчиёни корхонаҳо, муассиса ва ташкилотҳои мудофияви вобаста аз шароити меҳнат имтиёзҳо муқаррар мекунад;

тартиби супурдан, ба иҷора додан, фурӯхтан, барҳам додан ва аз ҳисоб баровардани аслиҳаву техникаи ҳарби, объектҳои мудофияви ва дигар амволи ҳарби пешниҳод ва истифодаи заминҳо ва дигар манбаъҳои табиӣ барои мудофия зарурро муқаррар мекунад (*Қонуни ҚТ аз 28.12.2005 № 147*);

коркард ва истехсоли аслиҳаву техникаи ҳарби, конверсия, реконверсия ва тараққиёти саноати мудофиавиро ташкил мекунад;

содирот ва воридоти аслиҳаву техникаи ҳарби ашъи стратеги, технологияи пешқадам ва маҳсулоти таъминоти гуногундараҷаро назорат менамояд;

дар бораи ташкил, тағйири таъинот ва барҳам додани корхонаҳои давлатии мудофиа, ташкилотҳои тадқиқоти илми ва озмоишии конструктори, муассисаҳои таълимии ҳарбии таҳсилоти касби, кафедраҳои ҳарбии назди муассисаҳои давлатии таълимии таҳсилоти олии касби қарор қабул мекунад, инчунин аз рӯи ихтисосҳои ҳарби тартиби тайёр кардани кадрҳои афсариро муайян менамояд (*Қонуни ҚТ аз 28.12.2005 № 147*);

Низомномаи Вазорати Мудофиаи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи мақомоти маҳаллии идоракунии ҳарби, оид ба тартиби адои хизмати ҳарби, дар хусуси баҳисобгирии низомиён, даъватшудагон ва манбаъҳои техника, дар бораи гузаронидани чамъомадҳои ҳарби, оиди кафедраҳои ҳарбии назди муассисаҳои давлатии таълимии таҳсилоти олии касби ва дигар низомномаҳоеро, ки ҳаёту фаъолияти Қувваҳои Мусаллаҳ ва дигар сохторҳои ҳарби танзим менамоянд, тасдиқ мекунад;

муовинони вазири мудофиаи Ҷумҳурии Тоҷикистонро ба вазифа таъин ва аз вазифа озод мекунад (*Қонуни ҚТ аз 29.12.2010 № 642, аз 08.06.2022 № 1875*).

Моддаи 10. Ваколатҳои ҳокимияти суди

Ҳокимияти суди дар ҳудуди ваколатҳои худ дар таъмини мудофиа иштирок мекунад.

хориҷ карда шуд (*Қонуни ҚТ аз 08.06.2022 № 1875*).

Моддаи 11. Ваколатҳои Вазорати мудофиаи Ҷумҳурии Тоҷикистон

Вазорати мудофиаи Ҷумҳурии Тоҷикистон:

барои ҳолати омодагии ҷангии Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон масъул аст;

мувофиқи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон сиёсати соҳаи сохтмони Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистонро татбиқ менамояд (*Қонуни ҚТ аз 28.12.2005 № 147*);

дар омода сохтани пешниҳодҳо дар соҳаи сиёсати ҳарби ва доктринаи ҳарбии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон иштирок менамояд (*Қонуни ҚТ аз 29.11.2000 № 23, аз 28.12.2005 № 147, аз 08.06.2022 № 1875*);

таклифро оид ба лоиҳаи буҷети ҳарби омода месозад ва ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамояд, дар хусуси истифодаи маблағҳои барои мудофиа ҷудогардида ҳисобот медиҳад (*Қонуни ҚТ аз 08.06.2022 № 1875*);

таъминоти молияви, техники ва ақибгоҳии Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистонро амали менамояд;

дар асоси қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон адои хизмати ҳарби ташкил мекунад ва ҳифзи иҷтимоии хизматчиёни ҳарби, ҳайати граждании Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон, шахсони аз хизмати ҳарби рухсатшуда ва аъзои оилаи онҳоро таъмин менамояд (*Қонуни ҚТ аз 08.06.2022 № 1875*);

тарбияи ҳуқуқи, маънави ва ҳарбии ватандустии ҳайати шахсии Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистонро ташкил ва таъмин менамояд;

ба ташкилотҳои мададгори мудофия ва клубҳои ҳарбии ватандӯсти барои амали намудани вазифаҳои оинномавии онҳо ба манфиати мудофия ҳамкори менамояд;

дар асоси шартнома корҳои тадқиқоти илми ва озмоиши конструкториро дар соҳаи мудофия, истеҳсол ва хариди аслиҳа ва техникаи ҳарби, озуқа, пӯшока ва амволи дигар, манбаъҳои модди ва ғайраҳо, инчунин корҳои пудрати ва хизматҳоро барои эҳтиёҷоти Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳудуди маблағи ба ин мақсадҳо ҷудошуда фармоиш медиҳад ва маблағгузори мекунад;

бо муассисаҳои ҳарбии дигар кишварҳо ҳамкори мекунад;

ба илми ҳарби роҳбари мекунад, тадқиқоти илмии ҳарби ташкил мекунад ва мегузаронад;

ичрои қонунгузорию дар соҳаи мудофия дар Қувваҳои Мусаллаҳ, инчунин қонунгузорию ҷорӣи Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар бобати ҳифзи муҳити зист ҳангоми фаъолияти онҳо таъмин менамояд;

дар ҳудуди ваколати худ сиёсати кадриро дар Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон амали менамояд;

муборизаро бар зидди терроризм аз ҷумла таъминкунии амнияти худӣ зидди терроризм аз ҷумла таъминкунии муқаррарнамудаи ҳамин Қонун, дигар қонунҳо ва санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ба амал мебарорад (*Қонуни ҚТ аз 29.11.2000 № 23, аз 08.06.2022 № 1875*);

дигар ваколатҳоро, ки дар асоси низомномаҳои Вазорати мудофияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Сарситоди Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбини шудааст, иҷро мекунад.

Моддаи 12. Ваколатҳои вазоратҳо ва идораҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи мудофия

Вазоратҳо ва идораҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон:

ба тайёрии сафарбари дар системаи вазоратҳо ва идораҳо роҳбари менамоянд ва дар лоиҳаҳои тараққиёти иқтисоди ва иҷтимоии соҳа оиди истеҳсоли маҳсулот ва молҳои таъиноти ҳарби, сохтмони объектҳои мудофияви, тайёр намудан ва такмил додани дониши ҳарбии қувваҳои дар эҳтиёт буда, ҷудо намудани маблағҳои даркорӣю моддию молияви барои эҳтиёҷи мудофия ва иҷрои вазифаҳои сафарбари фармоишҳои дахлдор пешбини менамоянд;

ташкил, тараққи ва нигоҳдорию иқтидорҳои сафарбари, чамъоварию захираҳои давлати ва сафарбариро анҷом медиҳанд (*Қонуни ҚТ аз 08.06.2022 № 1875*);

чорабиниҳои мудофияи граждани ва худудиро ташкил намуда, мегузаронанд ва иҷроӣ онро аз тарафи сохторҳои идоракуни ва истеҳсолии тобеъашон назорат намуда, барои ин мақсадҳо маблағ ҷудо мекунанд;

ичроӣ санадҳои меъёрии ҳуқуқиро оид ба масъалаҳои мудофия дар соҳа ва харҷи маблағҳоеро, ки ба сохторҳои тобеъ барои мудофия ҷудо карда мешаванд, назорат мекунанд.

Дигар ваколатҳои вазорату идораҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мегарданд.

Моддаи 13. Ваколатҳои мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлати ва худидоракунии шаҳрак ва деҳот

(Қонуни ҚТ аз 28.12.2005 № 147, аз 08.06.2022 № 1875)

Мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлати ва мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот дар доираи ваколатҳои худ барои ҳолати мудофиа, аз ҷумла мудофиаи граждани ва ҳудуди масъуланд ва таъмини чорабиниҳои зеринро ба ўҳда доранд *(Қонуни ҚТ аз 28.12.2005 № 147, аз 08.06.2022 № 1875)*:

ичрои ҳатмии қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон аз тарафи ташкилоту муассисаҳои тобеъ, шахсони мансабдор ва шаҳрвандон *(Қонуни ҚТ аз 26.07.2014 № 1098)*;

таъмин кардани Қувваҳои Мусаллаҳ ва дигар сохторҳои ҳарби бо маҳсулоти истеҳсоли маҳалли, бо об, қувваи барқию гарми, воситаҳои алоқа, хизматрасонии коммуналию манзили ва ғайра;

ичрои чорабиниҳои ҳифзи иҷтимоӣ-ҳуқуқии хизматчиёни ҳарби, даъватшавандагон, шахсони ўҳдадори ҳарби ва аъзои оилаи онҳо ба тавре, ки қонун муайян намудааст;

қайди ҳарби ва тайёрии шаҳрвандон ба хизмати ҳарби, даъвати онҳо ба хизмати ҳарби, ҷамъомадҳои ҳарби ва сафарбари;

ичрои барномаи гузаронидани иқтисодиёт ба низоми кории ҳолати ҷанги, ҷиҳозонидани ҳудуди кишвар ба манфиати мудофиа *(Қонуни ҚТ аз 08.06.2022 № 1875)*;

ичрои нақшаю супоришҳои сафарбари;

ҳифзати қабристонҳои ҳарби ва дигар объектҳои ҳарбие, ки хотираи шахсони дар роҳи муҳофизати Ватан ҳалокшударо абади мегардонанд.

ҷудо намудани қитъаҳои замин барои эҳтиёҷоти мудофиа ва назорат ба истифодаи онҳо;

кӯмак расонидан ба ҷойгирони ва манзилгирии кӯшун;

ҳамкори бо мақомоти идоракунии ҳарби ва идоракунии кӯшун дар маҳалҳо оиди масъалаҳои мудофиа.

БОБИ III. ВАЗИФАҲОИ КОРХОНАҲО, МУАССИСАҲО, ТАШКИЛОТҲО ВА ШАХСОНИ МАНСАБДОР, ҲУҚУҚ ВА ВАЗИФАҲОИ ШАҲРВАНДОН ДАР СОҲАИ МУДОФИА

Моддаи 14. Вазифаҳои корхонаҳо, муассисаҳо ва ташкилотҳо дар соҳаи мудофиа

Корхонаҳо, муассисаҳо ва ташкилотҳо новобаста аз тобеияти идори ва шакли моликияташон мутобики санадҳои қонунгузори ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон *(Қонуни ҚТ аз 28.12.2005 № 147)*:

фармоишҳои давлати ва ўҳдадорихои шартномавиро оиди ташкил, истеҳсол, таъин ва таъмири аслиҳа ва техникаи ҳарби, дигар амвол ва захираҳои ҳарби, корҳои пудрати ва адои хизматҳо барои эҳтиёҷи Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар воҳидҳои ҳарби иҷро мекунанд *(Қонуни ҚТ аз 08.06.2022 № 1875)*;

тадқиқоти илми ва иқтишофоти соҳаи мудофиаро анҷом медиханд;

тибқи барномаҳои сафарбари иқтидори захираҳои лозимаи сафарбариро ташкил медиҳанд ва дар ҳолати омодаги нигоҳ медоранд, вазифаҳои ҳарбии нақлиёти ва коммуникатсионии ва дигар супоришхоро иҷро мекунанд (*Қонуни ҚТ аз 08.06.2022 № 1875*);

дар чорабиниҳои мудофияи граждани ва ҳудуди иштирок менамоянд;
ба коркунони худ барои иҷрои ӯҳдадориҳои ҳарбиашон шароити мусоид фароҳам меоваранд;

барои эҳтиёҷи мудофия, ки тибқи Қонуни мазкур муайян гардидааст, хароҷоти лозима мекунанд;

барои иҷрои нақшаи гузаронидани иқтисодиёт ба кори шароити давраи ҷанг чорачӯи мекунанд;

шаҳрвандонро, ки барои хизмати ҳарби даъват мешаванд ва ӯҳдадорони ҳарбиро ба қайди ҳарби гирифта, кормандонро дар давраи ҷанг брон мекунанд.

Шахсони мансабдор тибқи мансаби ишғолкардашон бояд вазифаҳои худро оиди масъалаҳои мудофия, агар чунин вазифаҳо мутобиқи қонунгузори ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбини шуда бошанд, донанд ва иҷро намоянд (*Қонуни ҚТ аз 28.12.2005 № 147*).

Моддаи 15. Вазифаҳои иттиҳодияҳои ҷамъияти ва ташкилотҳои мусоидати мудофия

Иттиҳодияҳои ҷамъияти, воситаҳои ахбори омма, ташкилотҳои мусоидати мудофия дар фаъолияти худ бояд қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистонро риоя намоянд, ба фošгардии сирри давлати роҳ надиханд, дар мустақкам гардонидани қобилияти мудофиявии давлат ва тарбияи ҳарби-ватандӯстии шаҳрвандон кӯмак расонанд аз имкониятҳои худ истифода бурда, дар иҷрои сафарбарӣ ва вазифаҳои замони ҷанг иштирок намоянд (*Қонуни ҚТ аз 28.12.2005 № 147, аз 08.06.2022 № 1875*).

Ташкилотҳои мусоидати мудофияи Ҷумҳурии Тоҷикистон илова бар ин барои сифати тайер намудани мутахассисон аз рӯи талабномаҳои Вазорати мудофияи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар воҳидҳои ҳарби масъуланд ва вазифадоранд, ки:

навъҳои варзиши техники, авиатсионии, ҳарби-амали ва эҷодиёти техникаи ҷавонро раванқ диҳанд;

дар асоси худмаблағгузори тайёр намудани шахсони дорои ихтисосҳои оммавии техникаро, ки аҳамияти ҳарби-амали доранд, ба роҳ монанд;

дар вақти ҷанг дар таълими умумии ҳарбии аҳоли ва бо истифодаи имкониятҳои худ ҳал намудани вазифаҳои сафарбари иштирок кунанд.

Фаъолияти ҳизбҳои сиёсӣ ва дигар иттиҳодияҳои ҷамъияти, ки ба ҳароб намудани Мудофия ва тайёрии ҷангии Қувваҳои Мусаллаҳ ва дигар вазифаҳои ҳарбии Ҷумҳурии Тоҷикистон равона гардидааст, манъ аст.

Моддаи 16. Ҳуқуқ ва вазифаҳои шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи мудофия

Ҳифзи Ватан, ҳимояи манфиатҳои давлат, таҳкими истиқлолият, амният ва иқтидори мудофияви вазифаи муқаддаси конституционии ҳар як шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон буда, хизмат дар Қувваҳои Мусаллаҳи он вазифаи фаҳри мебошад.

Шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқи қонун:

ӯҳдадории ҳарбиرو иҷро мекунанд ё ихтиёри ба хизмати ҳарбии дохил мешаванд (*Қонуни ҚТ аз 29.11.2000 № 29*);

дар чорабиниҳои мудофияи граждани ва ҳудуди иштирок мекунанд;

метавонанд корхонаву ташкилотҳои ҷамъияти, ки барои мустаҳкам намудани мудофия равона гардидаанд, ташкил кунанд;

дар вақти ҷанг бо талаби мақомоти амалкунандаи ҳокимият биноҳо, иншоотҳо, воситаҳои нақлиёт ва дигар амволеро, ки моликияти онҳост, бо роҳи минбаъд аз тарафи давлат ҷуброн кардани онҳо барои эҳтиёҷоти мудофия мемиханд.

БОБИ IV. ҚУВВАҲОИ МУСАЛЛАҲИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН ВА ДИГАР ВОҲИДҲОИ ҲАРБИ

Моддаи 17. Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон

Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон сохтори ҳарбии давлати мебошад, ки барои муҳофизати мусаллаҳонаи истиқлолият ва тамомияти арзии ҷумҳури аз таҷовуз таъин гаштааст.

Вазифа, тартиби пуррасози ва идоракунии Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон" ва дигар санадҳои қонунгузори муайян мегардад.

Моддаи 18. Воҳидҳои дигари ҳарби

Таъинот, вазифаҳо, тартиби пурра кардан ва идоракунии воҳидҳои ҳарбии Кумитаи давлатии амнияти миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Гвардияи миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон, кӯшунҳои дохилии Вазорати корҳои дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Бригадаи посбоникунандаи Сарраёсати иҷроӣ ҷазои ҷиноятии Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, кӯшунҳои мудофияи граждании Кумитаи ҳолатҳои фавқулодда ва мудофияи граждани назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Агентии таъминоти амволи махсуси назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда мешаванд (*Қонуни ҚТ аз 12.05.2007 № 248, аз 29.12.2010 № 642, аз 26.07.2014 № 1098*).

Дар замони ҷанг воҳидҳои ҳарбии номбурда ба ҳайати Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон дохил мешаванд.

БОБИ V. ҲОЛАТИ ҶАНГ. ВАЗЪИЯТИ ҲАРБИ. САФАРБАРӢ

(*Қонуни ҚТ аз 08.06.2022 № 1875*)

Моддаи 19. Ҳолати ҷанг. Замони ҷанг

Ҳолати ҷанг дар сурати ба хатари воқеи дучор шудани амнияти давлат, ки дар шакли таҷовуз ё хатари таҷовузи зидди Ҷумҳурии Тоҷикистон ифода ёфтааст, инчунин дар сурати зарурати иҷроӣ ӯҳдадорихои байналмилалии Ҷумҳурии Тоҷикистон, аз тарафи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон эълон мегардан. Бо эълони ҳолати ҷанг ё оғози амалиёти ҳарби замони ҷанг фаро мерасад. Оғози замони ҷанг рӯз ва соати эълони ҳолати ҷанг ё таҷовуз ба Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳисоб меёбад.

Анҷоми замони ҷанг рӯз ва соати эълоншудаи ба охир расидани амалиёти ҳарби ҳисоб меёбад.

Дар сурати таҷовуз ба Ҷумҳурии Тоҷикистон Шӯрои амнияти Ҷумҳурии Тоҷикистон, фармондеҳии ҳарби, мақомоти ҳокимияти давлати ва

худидоракунии шаҳрак ва деҳот эълони ҷангро интизор нашуда, вазифадоранд барои зада гардонидани таҷовуз тамоми чораҳоро андешанд (*Қонуни ҚТ аз 26.07.2014 № 1098, аз 08.06.2022 № 1875*).

Моддаи 20. Вазъияти ҳарби

Вазъияти ҳарби дар маҳалҳои ҷудоғона ё дар тамоми ҳудуди ҷумҳури дар сурати эълони ҳолати ҷанг ё ҳангоми хатари воқеии амнияти давлат, ки дар хатари таҷовуз ё таҷовузи зидди Ҷумҳурии Тоҷикистон ифода ёфтааст, аз тарафи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон чори мегардад (*Қонуни ҚТ аз 08.06.2022 № 1875*).

Бо ҷорӣ гардидани вазъияти ҳарби ваколатҳои фармондеҳии ҳарби васеъ мегардад, ба ӯ вазифаҳои мақомоти ҳокимияти иҷроия дар соҳаи мудофияи тибқи тартиби муайяннамудаи қонун мегузарад.

Дар давоми вазъияти ҳарби барои манфиати мудофия фаъолияти ҳуқуқи корхонаҳо, идораҳо ва ташкилотҳо, инчунин ҳуқуқи конститусионӣ ва озодии шаҳрвандон маҳдуд гардида, ваколатҳои мақомоти дахлдори ҳифзи ҳуқуқ васеъ мегардад.

Вазъияти ҳарби баробари бартараф шудани хатари таҷовуз ё анҷоми ҳолати ҷанг бекор карда мешавад.

Низоми ҳолати ҳарби тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мегардад.

Моддаи 21. Сафарбарӣ

Бо эълони ҳолати ҷанг ё вазъияти ҳарби сафарбарии умумӣ ё ҷузъӣ ба мақсади татбиқи чорабиниҳо барои гузаронидани мақомоти ҳокимияти давлатӣ ва худидоракунии шаҳрак ва деҳот, корхонаҳо, идораҳо ва ташкилотҳо аз низоми қори замони осоишта ба низоми қори замони ҷанг, инчунин гузаронидани Қувваҳои Мусаллаҳ ва дигар сохторҳои ҳарбии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ташкил, ҳайат ва идоракунии қўшунҳо, ки барои замони ҷанг пешбини гардидааст, эълон карда мешавад (*Қонуни ҚТ аз 28.12.2005 № 147, аз 08.06.2022 № 1875*).

Тартиби омода кардан ва гузаронидани сафарбарии тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мегардад.

БОБИ VI. МУДОФИАИ ГРАЖДАНИ ВА ҲУДУДИ

Моддаи 22. Мудофияи граждани

Мудофияи граждани ба мақсади ҳифзи аҳоли, корхонаҳо, идораҳо ва ташкилотҳо аз харобшавӣ ва дигар хатарҳо, ки дар натиҷаи амалиёти ҷанги, инчунин дар ҳолати офатҳои табиӣ, садамаҳо, фалокатҳо, эпидемияҳо, мурумурии ҳайвонот ва дигар ҳолатҳои фавқулода ба амал меоянд, ташкил мегардад (*Қонуни ҚТ аз 08.06.2022 № 1875*).

Таъинот, вазифаҳо, ташкил ва идоракунии мудофияи граждани тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мегардад.

Моддаи 23. Мудофияи ҳудудӣ

Мудофияи ҳудудӣ ба мақсади бастан, мудофия ва муҳофизат кардани сарҳади давлатӣ, объектҳои муҳим ва роҳҳои алоқа аз ҳучуми душман, мубориза бо десантҳои он ва гурӯҳҳои диверсионӣ-иктишофӣ нигоҳ доштани тартиботи ҳолати ҳарби ташкил мегардад.

Вазифаҳо ва ташкили мудофияи ҳудуди, тартиби ҳамкории қувваҳо ва воситаҳои он тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мегардад.

БОБИ VII. ТАЪМИНОТИ ИҚТИСОДИИ МУДОФИА

Моддаи 24. Омода сохтани иқтисодиёт ба таъмини мудофия

Омода сохтани иқтисодиёт ба таъмини мудофия ба ўҳдаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон гузошта мешавад.

Барои омода сохтани иқтисодиёт ба таъмини мудофия дар замони осоишта инҳо пешаки ташкил ва истифода мешаванд:

иқтидори илми-техники ва қудрати истеҳсоли барои гузаронидани таҳқиқот, коркард ва ташкили истеҳсоли маводи таъиноти ҳарби ва мудофияви; системаҳои ғункунии захираҳои модди, манбаъҳои молияви ва модди; системаҳои нархгузори, андозҳо, қарзҳо, мўҷизоти иқтисоди, меъёри ва иҷрои фармоишҳои давлати ва шартномаҳои хусусияти мудофияви дошта; системаҳои чорабиниҳо дар бобати омодагии сафарбарии иқтисодиёт ва идоракунии он дар замони осоишта.

Моддаи 25. Таъмини кадрӣ мудофия

Ба мақсади қонеъ гардонидани талаботи мудофия омӯзиш ва бозомӯзии кадрҳои ҳарби дар муассисаҳои ҳарбии таълимии таҳсилоти касби ва дар кафедраҳои ҳарбии назди муассисаҳои давлатии таълимии таҳсилоти олии касби, инчунин, тибқи созишномаҳои байнидавлати дар хорича сурат мегирад (*Қонуни ҚТ аз 28.12.2005 № 147*).

Барои иҷро намудани чорабиниҳо дар соҳаи мудофия, аз ҷумла мудофияи граждани ва ҳудуди дар назди вазоратҳо шубҳаҳои махсус ва намояндагии ҳарби ташкил мегарданд, ки ваколати онҳоро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мекунад.

Моддаи 26. Таъминоти молиявӣ ва моддию техникий мудофия

Қонуни ҚТ аз 08.06.2022 № 1875

Маблағгузории эҳтиёҷоти мудофия, сохтмон ва нигоҳдории Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар воҳидҳои ҳарбӣ аз ҳисоб ва дар доираи маблағҳое, ки дар буҷети ҷумҳуриявӣ пешбинӣ шудаанд ва таъминоти моддию техникий онҳо ба тариқи афзалиятнок сурат мегирад (*Қонуни ҚТ аз 08.06.2022 № 1875*).

Моддаи 27. Истифодаи амвол ба манфиати мудофия

Объектҳои ҳарби, ҳамаи навъҳои силоҳ, техникаи ҳарби, лавозимоти ҷанги ва дигар амволи ҳарби-техники моликияти ҷумҳурияви ҳисоб меёбанд ва дар ихтиёри оперативии Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар воҳидҳои ҳарби мебошанд. Зимнан объектҳои ҳарбие, ки аз тарафи сохторҳои номбурда дар замони осоишта истифода намегарданд, бояд консерватсия карда шаванд ва ба мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлати барои истифодаи муваққати (аз ҷумла ба иҷора) дода шаванд (*Қонуни ҚТ аз 28.12.2005 № 147*).

Дар ҳолате, ки истифодаи объектҳои мудофияви нолозим мегардад, ин объектҳо метавонанд тибқи шарту тартибе, ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд, фурӯхта шаванд.

Моддаи 28. Додани заминӣ иншоот, объектҳо ва амволи дигар барои эҳтиёҷоти мудофия

Чудо намудани қитъаҳои замин, манбаъҳои табиӣ дигар, додани биноҳо, иншоот, объектҳо ва дигар молу мулк барои эҳтиёҷоти мудофия ва баргардондани онҳо бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори амалӣ карда мешавад (*Қонуни ҚТ аз 08.06.2022 № 1875*).

БОБИ VIII. ҶАДАДОРИҶОИ БАЙНАЛМИЛАЛЛИ-ҲУҚУҚИИ ЧУМҲУРИИ ТОЧИКИСТОН

(*Қонуни ҚТ аз 29.11.2000 № 23*)

Моддаи 29. Риояи меъёрҳои байналмилалли-ҳуқуқи

(*Қонуни ҚТ аз 29.11.2000 № 23*)

Чумҳурии Тоҷикистон ҳангоми ташкил ва амали кардани мудофия вазифадор аст, ки меъёрҳои ҳуқуқи башар ва шартномаҳои, ки худ иштирокчии он аст, риоя намояд.

Чумҳурии Тоҷикистон ҳангоми ташкил ва амали кардани мудофия бартарии санадҳои байналмилалли ҳуқуқиро дар соҳаи мудофия ва амният нисбати қонунгузори милли дар ин соҳаҳо эътироф мекунад (*Қонуни ҚТ аз 29.11.2000 № 23*).

Дар ҳолатҳои ба санадҳои ҳуқуқи байналмилалли мувофиқат накардани қонунҳо ва санадҳои меъёрии ҳуқуқи Чумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи мудофия санадҳои ҳуқуқи байналмилалли ба қор бурда мешаванд (*Қонуни ҚТ аз 29.11.2000 № 23*).

Моддаи 30. Ҳамкори Чумҳурии Тоҷикистон бо дигар давлатҳо дар соҳаи мудофия

Чумҳурии Тоҷикистон ба Оинномаи Созмони Милали Муттаҳид дар хусуси ҳуқуқи мудофияи инфироди ва коллективи таъя намуда, бо дигар кишварҳо дар соҳаи сохтмони ҳарби ба мақсади таъмини мудофияи яқҷоя аз таҷовуз, нигоҳдории амният ва сулҳи байналмилалли ҳамкори менамояд (*Қонуни ҚТ аз 29.11.2000 № 23*).

БОБИ IX. МАСЪУЛИЯТ БАРОИ ВАЙРОН НАМУДАНИ ҚОНУНГУЗОРИ ОИДИ МУДОФИА

Моддаи 31. Масъулият барои вайрон намудани қонунгузори оиди мудофия

Агар шахсони мансабдор ва шахрвандон қонуни мудофияро иҷро накунад ва ё ба таври бояду шояд иҷро накунад, мутобиқи қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгари кашида мешаванд.

Президенти

Чумҳурии Тоҷикистон Э. РАҲМОҶОВ

ш. Душанбе

4 ноябри соли 1995 № 208